

Европейско икономическо пространство (ЕИП) — Заклучения на Съвета

1. Четиридесет и седмото заседание на Съвета на ЕИП се проведе в Брюксел на 16 май 2017 г. под председателството на г-н Луис Грек, заместник министър-председател и министър по европейските въпроси на Малта, представляващ председателството на Съвета на Европейския съюз. На заседанието присъстваха г-н Frank Bakke-Jensen, министър, отговарящ за ЕИП и за европейските въпроси в кабинета на министър-председателя на Норвегия, г-н Guðlaugur Þór Þórðarson, министър на външните работи на Исландия, и г-жа Aurelia Frick, министър на външните работи на Лихтенщайн, както и членове на Съвета на Европейския съюз и представители на Европейската комисия и на Европейската служба за външна дейност.

Политически диалог

2. Съветът на ЕИП отчете, че тясното партньорство между ЕС и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ е най-добрата гаранция за дългосрочен споделен просперитет и стабилност. В този контекст Съветът на ЕИП отбеляза, че в рамките на политическия диалог министрите ще обсъдят *последниците за Споразумението за ЕИП от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, както и Арктика*. Съветът на ЕИП подчерта, че е важно да продължи практиката да се канят представители на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ за участие в политически диалози на равнището на съответните работни групи на Съвета на ЕС.

3. Във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС Съветът на ЕИП подчерта, че е важно Споразумението за ЕИП да се запази и да се гарантира съществуването на добре функциониращ, хомогенен вътрешен пазар в Европа. Съветът на ЕИП призова за тесен диалог и постоянен обмен на информация между ЕС и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ относно преговорите между ЕС и Обединеното кралство по член 50 от Договора за Европейския съюз във връзка с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, както и относно бъдещите взаимоотношения между ЕС и Обединеното кралство, тъй като оттеглянето ще се отрази и на Споразумението за ЕИП.

Сътрудничество в рамките на ЕИП

4. Съветът на ЕИП призна ключовата роля, изпълнявана в продължение на повече от 20 години от Споразумението за Европейското икономическо пространство (Споразумението за ЕИП) за постигане на напредък в икономическата интеграция между ЕС и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ. Съветът на ЕИП изтъкна, че споразумението е било солидно и приспособимо към промените в договорите на ЕС и разширяванията на Съюза. Съветът на ЕИП отчете положителния принос на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ към процеса на оформяне на решенията по програми и законодателни актове на ЕС от значение за ЕИП чрез участието им в подходящи комитети, експертни групи, проучвания и агенции, както и чрез представени от страна на ЕИП/ЕАСТ бележки. Съветът на ЕИП подчерта, че е важно министрите от членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ да бъдат канени за участие в неформални срещи на министрите от ЕС и в техни министерски конференции, свързани с участието на ЕИП/ЕАСТ във вътрешния пазар, и изтъкна пред настоящото малтийско и следващото естонско председателство, че би се радвал тази практика да продължи.

5. Съветът на ЕИП изтъкна значението на един добре функциониращ единен пазар като двигател за стимулиране на икономическия растеж и създаване на нови работни места в цяла Европа и приветства вече предприетите стъпки за изпълнение на предложенията, съдържащи се в стратегиите за цифровия единен пазар и за осъвременяване на единния пазар, и двете стартирали през 2015 г., с цел да се оползотвори изцяло неизползваният му потенциал за растеж и производителност. Съветът на ЕИП изрази съгласие, че бе нужен цялостен подход за справяне с някои от основните предизвикателства пред единния пазар, и подчерта важността на тясното приобщаване на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в по-нататъшното разработване и развитие на политики и инициативи за единния пазар. Като изтъкна, че по-доброто познаване на Споразумението за ЕИП на територията на ЕИП е в интерес на всички договарящи се страни, Съветът на ЕИП прикани настойчиво ЕС и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ да направят необходимото за осигуряването на повсеместен лесен достъп до информацията относно Споразумението за ЕИП.

Ориентационен дебат – енергетика и изменение на климата

6. Беше проведен ориентационен дебат относно *съвместното изпълнение на Парижкото споразумение и свързаните с него цели за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г.* Съветът на ЕИП отбеляза голямото значение на продължаващото тясно сътрудничество между ЕС и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в областта на политиките за околната среда, енергетиката и изменението на климата, по-конкретно в контекста на рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и рамковата стратегия за устойчив енергиен съюз с ориентирана към бъдещето политика в областта на изменението на климата. Съветът на ЕИП отбеляза, че членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ остават ключов партньор на ЕС като надежден доставчик на енергия и подчерта, че тясното сътрудничество следва да продължи в областта на вътрешния енергиен пазар; енергийната сигурност; търговията с емисии; насърчаването на конкурентоспособна, издръжлива на климатичните явления, безопасна и устойчива нисковъглеродна енергетика; енергийната ефективност; възобновяеми енергийни източници; улавянето и съхранението на въглерод; и улавянето и използването на въглерод; както и други въпроси от областта на околната среда като отпадъци, химикали, управление на водните ресурси и промишлено замърсяване.

Финансов механизъм

7. Съветът на ЕИП подчерта значението на солидарността сред държавите от Европа за преодоляване на социалните и икономическите предизвикателства и изрази загриженост във връзка с продължаващото високо равнище на младежката безработица в някои държави — членки на ЕИП. Съветът на ЕИП изрази задоволство от положителния принос на финансовите механизми на ЕИП и Норвегия за периода 2009—2014 г. и на предшестващите ги финансови механизми с оглед на ограничаването на икономическите и социалните различия в ЕИП. След временното прилагане на споразуменията за финансов механизъм на ЕИП и Норвегия за периода 2014—2021 г., Съветът на ЕИП приветства и напредъка, постигнат в преговорите за меморандуми за разбирателство между членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ и държавите бенефициери в ЕС.

Контрол върху движението на капитали

8. Съветът на ЕИП отбеляза, че свободното движение на капитали е основна свобода на вътрешния пазар и неразделна част от достиженията на правото на ЕИП и призна, че ограничения могат да бъдат въвеждани само временно въз основа на разпоредбите на член 43 от Споразумението за ЕИП. Съветът на ЕИП приветства напредъка на цялостния план на исландското правителство за премахване на контрола върху движението на капитали, без да се поставя под заплаха икономическата и финансовата стабилност на страната, и по-специално неотдавна предприетите мерки за премахване на контрола върху движението на капитали за физическите лица, дружествата и пенсионните фондове.

Програми на ЕС

9. Като призна приноса на програмите на ЕС за изграждане на по-конкурентна, иновативна и социална Европа, Съветът на ЕИП приветства участието на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в програми от значение за ЕИП, за които те допринасяха финансово. Съветът на ЕИП отбеляза по-специално активното участие и пълното интегриране на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в европейското научноизследователско пространство и успешното асоцииране на Норвегия и Исландия към „Хоризонт 2020“, водещата програма на ЕС за научни изследвания и иновации. Съветът на ЕИП ще продължи да отдава голямо значение на интегрирането и хармонизирането с ЕС на политиките на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в областта на научните изследвания и иновациите.

Инкорпориране на актове на ЕС от значение за ЕИП

10. Като отбеляза представения от Съвместния комитет на ЕИП доклад за напредъка, Съветът на ЕИП изрази задоволството си от работата на Съвместния комитет за осигуряване на непрекъснато успешно действие и добро функциониране на Споразумението за ЕИП.

11. Съветът на ЕИП приветства продължаващите усилия, насочени към намаляване броя на актовете на ЕС от значение за ЕИП, които все още предстои да бъдат включени в Споразумението за ЕИП, както и към ускоряване на процеса на тяхното включване. Въпреки че приветства всички предприети през последните години действия, Съветът на ЕИП отбеляза, че броят на актовете, които все още предстои да бъдат инкорпорирани, остава прекалено голям.

12. Съветът на ЕИП призова за полагане на непрекъснати усилия за значително и трайно съкращаване на натрупаната работа, с което да продължи да се осигурява правна сигурност и хомогенност в ЕИП. Тази обща цел може да се постигне с политическа воля и засилен диалог сред имащите отношение експерти и органи. Съветът на ЕИП отправи настойчив призив към всички страни да поемат конструктивен ангажимент за намиране на решение на оставащите трудни въпроси.

13. Съветът на ЕИП приветства по-специално инкорпорирането в Споразумението за ЕИП на третия пакет за вътрешния енергиен пазар, правните актове на ЕС в областта на биологичното производство и регламента относно медицинските изделия за педиатрична употреба. Той приветства постигнатия през последните месеци напредък в областта на общите правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на кораби.

14. Съветът на ЕИП изтъкна още, че е от голямо значение своевременно да се инкорпорира и да започне да се прилага останалото внесено законодателство в областта на финансовите услуги — което представлява повече от една трета от натрупаната работа — с цел осигуряване на равни условия за всички участници от ЕИП в този важен стопански сектор.

15. Съветът на ЕИП отбеляза, че остава необходимостта от постигане на напредък по редица важни нерешени въпроси и че се надява на възможно най-скорошно приключване на работата, по-специално що се отнася до Третата директива за пощенските услуги.

16. Освен това Съветът на ЕИП отбеляза, че има определен брой решения на Съвместния комитет, за които е изтекъл шестмесечният срок, предвиден в Споразумението за ЕИП във връзка с конституционните изисквания. Той насърчи членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ да активизират усилията си за разрешаване на нерешените случаи възможно най-скоро и да избягват подобно забавяне в бъдеще.

Търговия със селскостопански продукти

17. Съветът на ЕИП отчете, че договарящите се страни са потвърдили ангажимента си, в съответствие с член 19 от Споразумението за ЕИП, да продължат усилията си с цел постигане на постепенна либерализация на търговията със селскостопански продукти.

18. По отношение на Споразумението под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Исландия относно допълнителни търговски преференции за селскостопански продукти, сключено през 2015 г., Съветът на ЕИП насърчава страните да приключат вътрешните си процедури, за да може споразумението да влезе в сила възможно най-скоро.

19. Съветът на ЕИП изрази задоволство от парафирането на 5 април 2017 г. на Споразумението между Европейския съюз и Норвегия относно допълнителни търговски преференции за селскостопански продукти, постигнато на основание член 19 от Споразумението за ЕИП, и очаква неговото подписване.

20. Съветът на ЕИП насърчи договарящите се страни да продължат диалога относно прегледа на търговския режим за преработени селскостопански продукти в рамките на член 2, параграф 2 и член 6 от Протокол 3 към Споразумението за ЕИП с цел допълнително стимулиране на търговията в тази област. Във връзка с това Съветът на ЕИП отбеляза взетите неотдавна от ЕС и Исландия мерки за допълнително либерализиране на търговията с преработени селскостопански продукти, на реципрочна основа, по силата на Протокол 3 от Споразумението за ЕИП. Съветът на ЕИП отбеляза, че преговорите между ЕС и Норвегия за защита на географските указания са временно преустановени.

Риби и рибни продукти

21. Съветът на ЕИП приветства временното прилагане на протокола относно търговията с риба и рибни продукти между Исландия и ЕС, считано от 1 август 2016 г., а така също и на протокола относно търговията с риба и рибни продукти между Норвегия и ЕС, считано от 1 септември 2016 г.

Парламентарно сътрудничество

22. Като отчита важната роля на парламентарното сътрудничество в ЕИП, Съветът на ЕИП отбеляза резолюцията на Съвместния парламентарен комитет на ЕИП, приета на заседанието му в Страсбург на 14 декември 2016 г. във връзка с *Годишния доклад на Съвместния комитет на ЕИП относно функционирането на Споразумението за ЕИП през 2015 г.*

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press